

HEBREEËN – samenvatting

TITEL: SCHADUW EN WERKELIJKHEID. CHRISTUS MEEST UITNEMEND!

Jezus Christus, de Hogepriester van het nieuwe verbond.

Wat we in Jezus Christus hebben. Aansporing om in dat spoor verder te gaan.

INDELING: 1:1 – 10:18. Christus meest uitnemend. Hij is ons geloof geheel waardig.
10:19 – 13:25. Aansporing tot volhardend geloof.

A. CHRISTUS MEEST UITNEMEND. HIJ IS ONS GELOOF GEHEEL WAARDIG.

1. Christus is Gods finale openbaring (1:1 – 2:18).

a. Jezus Christus is de grootste *Profeet* in wie God zijn laatste woord spreekt (1:1-2). Hij is het zichtbare *Beeld* van de onzichtbare God (1:3). Hij is meer verheven dan de engelen (1:4-14).

b. De 1ste vermaning. Om deze openbaring niet te veronachtzamen (2:1-4).

c. Jezus Christus is de *Bestuurder* van de tegenwoordige wereld (2:5-9a). Hij wordt als *Mens* volmaakt door zijn lijden. Hij sterft om vele zonen tot Gods heerlijkheid te brengen (2:9b-10). Hij maakt hen tot zonen, broeders, familie – de Gemeente (2:11-13; vgl. Matteüs 16:18). Hij bindt satan en bevrijdt slaven (2:14-15; vgl. Matteüs 12:28-30; Johannes 12:31-32; Kolossenzen 1:13). Omdat hij de zwakke menselijke natuur had, is hij de barmhartige en getrouwe *Hogepriester* (2:16-18).

2. Christus is Gods Zoon over Gods huis (3:1 – 4:13).

a. Mozes was Gods getrouwe *dienaar* in Gods huis, maar Jezus Christus is Gods getrouwe *Zoon* in Gods huis (de Gemeente) Hij is de finale grote *Hogepriester* en de grote *Apostel* (3:1-6).

b. De 2de vermaning. Om niet harten te verharden tegen deze openbaring (3:7 – 4:11). Het verwerpen van Jezus Christus is erger dan het verwerpen van Mozes. Volhard tot het einde in geloof en gehoorzaamheid; anders kun je niet de eeuwige rust ingaan (geloven staat in de onvoltooid tegenwoordige tijd)(3:7-19). Het evangelie werd in het Oude Testament verkondigd, maar Israël ging de Beloofde Rust (Kanaän) niet in door hun ongeloof en ongehoorzaamheid (4:1-8). Het evangelie (de belofte met betrekking tot Gods Sabbatsrust – de hemel en de nieuwe aarde – in te gaan) wordt nog steeds in de nieuwtestamentische periode verkondigd. Doe alles om binnen te gaan (4:9-11).

c. Gods Woord en oog beoordelen de toestand en de houding van elk hart (4:12-13).

3. Christus is de hoogste Hogepriester (4:14 – 7:28).

. Christenen hebben een grote *Hogepriester*. Houd goed vast aan het geloof dat je belijdt (4:14). Hij sympathiseert met ons en luistert naar onze gebeden (4:15-16).

b. Een hogepriester (en elke ander leider) moet door God aangewezen worden (5:10), door mensen gekozen en aangesteld worden als vertegenwoordiger van mensen bij God (5:1). Een hogepriester bidt en brengt offers voor zonden en zorgt voor de zwakheden en verlorenen (5:1-10).

c. De 3de vermaning. Om niet geestelijk onvolwassen te blijven en afval van het geloof te riskeren (5:11 – 6:8).

d. Bemoediging: de geadresseerden zullen niet afvallen, want God vergeet niet hun liefde en hun goede werken (6:9-10).

e. Aansporing: ieder geadresseerde moet zich beijveren te volharden tot het einde toe en het geloof en volharding van hen die Gods beloften beërven na te volgen (6:11-12).

f. Gods verbondsbelofte aan Abraham (Genesis 22:17-18) werd bevestigd met Gods eed: Gods doel en verbond (belofte) blijven onveranderlijk (gedurende zowel de oudtestamentische als de nieuwtestamentische periode). Onze hoop daarin is absoluut zeker, want het is verbonden aan Jezus Christus als Hogepriester in de hemel (6:13-20).

g. Twee lijnen van hogepriesterschap gecontrasteerd. Melchizedek was groter dan Abraham, omdat hij tienden van Abraham ontving en Abraham zegende. Dus is het Levitische priesterschap (nakomelingen van Abraham) ondergeschikt aan het priesterschap van Melchizedek (een illustratie/type voor Christus) (7:1-10).

Jezus Christus is de grootste Hogepriester, omdat zijn hogepriesterschap niet gebaseerd is op de oudtestamentische Wet (Levitische priesterschap van Aaron), maar gebaseerd is op:

i) Gods eed volgens welke Jezus Christus Hogepriester is volgens de orde van Melchizedek. Daardoor wordt de oudtestamentische Wet veranderd! (7:11-22). (Wet en belofte gecontrasteerd).

ii) De onsterfelijkheid van de opgestane Jezus Christus. Daardoor leeft hij altijd, bidt hij altijd, behoudt hij altijd (7:23-25). (sterfelijk en onsterfelijk gecontrasteerd).

iii) De zondeloosheid van Jezus Christus. Daardoor maakt hij volkomen verzoening voor onze zonden voor eens en altijd (7:26-28) (ceremoniële en werkelijke verzoening gecontrasteerd).

4. Christus is de Dienaar en Middelaar van het Nieuwe Verbond (8:1 – 10:18).

a. De oudtestamentische ceremoniële Wet (het eerste verbond) is vervuld (Matteüs 5:17) en vervangen door het volbrachte verlossingswerk van Christus (vgl. 7:12; vgl. Efeziërs 2:15; Kolossenzen 2:14). Het aardse heiligdom (de tempel van Jeruzalem) was *een schaduw en kopie* van het werkelijke hemelse heiligdom (de hemel)(8:1-5).

b. De bediening van de hemelse *Hogepriester* en *Middelaar*, Jezus Christus, is meer verheven dan de bediening van de aardse hogepriester, omdat het op betere beloften rust (de belofte in Jeremia 31:31-34)! *Het oudtestamentische verbond van schaduwen* is vervangen (verplaatst) door *het nieuwtestamentische verbond van werkelijkheden*! Het eerste verbond (de Mozaïsche Wet dat aan Gods verbond met Abraham werd toegevoegd, Galaten 3:15-19) werd *veranderd en onnodig verklaard* (vs 13), omdat Israël ontrouw aan God en zijn verbond werd. Een tweede verbond (het nieuwe verbond) werd daarvoor *in de plaats gesteld*. Het nieuwe verbond schrijft Gods wetten in de harten van de mensen (wedergeboorte)(vs 10); zodat zij God persoonlijk kennen (vs 11) en absolute vergeving van zonden ervaren (vs 12). Met de vernietiging van de tempel in 70 n.C. verdween het oude verbond voorgoed (8:7-13)!

c. De heilige Geest toonde aan dat de weg naar het Allerheiligste gedeelte van de tempel (Gods tegenwoordigheid) dicht bleef zo lang het eerste heiligdom (de tempel) bleef bestaan. Het eerste verbond (de ceremoniële wet) was *een illustratie/beeld* voor de nieuwtestamentische periode dat offers en gaven van mensen aan God gedurende de oudtestamentische periode nooit het geweten kon reinigen! Het eerste verbond bleef bij een *ceremoniële* reiniging en *uiterlijke* regels die alleen golden tot het nieuwe verbond (de nieuwe orde) gekomen was (9:1-10).

d. Tijdens het oude verbond ging de hogepriester met het bloed van dieren in een door mensen gemaakte tempel tijdens de tegenwoordige schepping. Dan reinigde hij mensen alleen maar *ceremonieel en uiterlijk*. Maar het nieuwe verbond ging Jezus Christus met zijn eigen bloed (leven) als een volmaakt offer de allerheiligste plaats (de hemel) binnen. Hij reinigt ons geweten echt van het oude leven, zodat wij de levende God kunnen dienen. Hij stierf door de heilige Geest (vs 14), hij werd opgewekt door de heilige Geest (1 Petrus 3:18) en vaarde in triomf op naar de hemel voor zijn troonsbestijging door de heilige Geest (1 Petrus 3:19). Hij stierf als een losprijs en bevrijdde mensen van zonden. De mensen die hij roept, ontvangen de beloofde eeuwige erfenis (9:11-15).

- e. Alle testamenten worden alleen door 'de dood' bezegeld. Als er geen bloed wordt uitgegoten, vindt er geen vergeving plaats (9:16-22).
- f. Nu vertegenwoordigt Jezus Christus ons voordurend bij God in de hemel. Bij zijn wederkomst komt hij de toepassing van zijn verlossingswerk helemaal voltooien (9:23-28).
- g. De oudtestamentische ceremoniële wet was alleen een *schaduw* van de komende *werkelijkheid* (10:1). Daarom moest het voortdurend herhaald worden en kon het niemand volmaakt maken. De functie van de Wet was alleen om mensen te herinneren aan hun zonden en hen te overtuigen dat zij een Verlosser nodig hadden (10:1-4).
- h. Bij zijn eerste komst verklaarde Jezus Christus alle dierenoffers als uitgediend (afgedaan). Hij offerde zijn eigen lichaam voor eens en altijd, waardoor hij de gelovigen volkomen heiligde en voor eeuwig volmaakt maakte. Hij schafte het eerste verbond (het verbond van de Wet) af en vestigde het tweede verbond (het verbond van Gods genade). Alle zonden van gelovigen zijn voor eeuwig vergeven (10:5-18).

B. AANSPORING TOT VOLHARDEND GELOOF (10:19 – 13:25).

1. De noodzakelijke aard van geloof dat redt (10:19-39).

- a. Niet alle 'geloof' redt! (Er bestaat ook rationeel geloof en tijdelijk geloof). Het geloof of vertrouwen dat je in doet gaan in Gods Allerheiligste woonplaats (Gods tegenwoordigheid) heeft zonde laten afwassen (10:19-22), blijft onwankelbaar verwachten dat God zijn belofte zal vervullen (10:23), spoort broeders aan tot liefde en goede werken (10:24) en blijft trouw deelnemen aan de regelmatige bijeenkomsten (10:25).
- b. De 4de vermaning. Om niet opzettelijk door te gaan met zondigen (Gods doel voor je leven te missen, niet in Jezus te geloven). Dat zou het verlossingswerk van Jezus met de voeten vertrappen en de heilige Geest beledigen en God de Vader doen toornen (10:26-31).
- c. Door vrijmoedig te getuigen en te volharden Gods wil uit te voeren, zullen gelovigen ook Gods beloften ontvangen (10:32-39).

2. Voorbeelden van echt geloof gedurende de Oude Testament periode: het was geloof in actie (11:1-40).

- a. 'Geloof' is dat je zeker bent over het bestaan en werkelijkheid van dingen die je niet (empirisch) ziet (11:1,6).
- b. God neemt altijd het initiatief. Hij spreekt eerst; dan kan een mens in zijn hart gaan geloven dat het waar is voor hem; en ten slotte op grond van dat geloof handelen (11:7-8).
- c. Al gedurende de oudtestamentische periode geloofde men in de werkelijkheid van 'het hemelse Jeruzalem' dat bij de wederkomst 'het nieuwe Jeruzalem' wordt (vgl. Openbaring 21:1-2). 'Het hemelse Jeruzalem' is de Gemeente van God en bestaat uit alle levende gelovigen op deze tegenwoordige aarde en alle gestorven gelovigen die al in de hemel zijn – inclusief de oudtestamentische gelovigen! 'Het nieuwe Jeruzalem' zal de Gemeente van God zijn en bestaat uit alle gelovigen die uit de dood opstaan en in de tegenwoordigheid van God op de nieuwe aarde in eeuwigheid verblijven (11:9-10,13-16; vgl. 12:22-24; 13:14).
- d. Echt geloof volhardt in een maatschappij, dat uit is op materialisme en plezier van de zonde, en in een maatschappij, dat de gelovigen vervolgt, omdat het de werkelijkheid, nabijheid of tegenwoordigheid van God ziet en ervaart (11:24-27).
- e. Echt geloof verovert koninkrijken, zet zich in voor gerechtigheid, verkrijgt Gods beloften, sluit de bekken van leeuwen, dooft de vlammen van vuurovens, ontkomt aan de dood tijdens oorlogen, blijft God belijden wanneer zij bespot wordt, zweepslagen krijgt, in de gevangenis gegooid wordt, gemarteld wordt en zelfs gedood wordt. Echt geloof volhardt in afwijzing door mensen en eenzaamheid, in vervolging en mishandeling (11:33-38).

f. En toch zullen de gelovigen uit de oudtestamentische periode al de beloften van God in de Bijbel pas ontvangen samen met de gelovigen uit de nieuwtestamentische periode. De beloften bestaan uit de toepassing van het volmaakte verlossingswerk van Jezus Christus en de nieuwe aarde (11:39-40; vgl. 2 Korintiërs 1:20).

3. De vruchten van echt geloof na de eerste komst van Jezus Christus (12:1-29).

- a. Echt geloof legt doelbewust de zonde af en rent met volharding op het einddoel: Jezus Christus (12:1-3).
- b. Echt geloof strijdt tegen de zonde en accepteert Gods tucht (terechtwijzingen, tegenslagen en moeilijkheden), want zij dienen om de gelovigen te laten groeien in heiligheid en gerechtigheid. Echt geloof vereist training (door God en 'vaders' of trainers). Echt geloof vereist verantwoordelijk initiatief (van de gelovige zelf) om het rechte pad te kiezen (12:4-13).
- c. De 5de vermaning. Om niet het echte geloof dat geschonken wordt door Gods genade mis te lopen door bijvoorbeeld een onheilig leven, door geen vergevensgezinde houding of door Gods spreken tot je te weigeren. Christenen hebben nu al deel aan het hemelse Jeruzalem (de Gemeente). Bij de wederkomst van Jezus Christus zal de aarde geschud worden (vgl. Openbaring 6:12-17; 16:17-21) en zal alleen het koninkrijk van God (en zij die daarbij horen) blijven voortbestaan op de nieuwe aarde (12:14-29).

4. Slotvermaningen tot echt geloof (13:1-25).

- a. Liefde voor broeders van alle gemeenten (13:1). Gastvrijheid tegenover vreemdelingen (buitenlanders)(13:2). Aandacht voor gevangenen (13:3). Hooghouden van het christelijke huwelijk en alle vormen van seksuele immoraliteit vermijden (13:4). Liefde voor geld uit de weg gaan en tevreden zijn met wat God je toevertrouwt (13:5). God belooft je nooit in de steek te laten (13:5-6).
- b. Volg het echte geloof na van leiders die Gods Woord tot je spreken (13:7). De grootste Leider is Jezus Christus en hij verandert nooit (13:8). Laat je niet vangen door mensen die vreemde leerstellingen verkondigen of nog steeds de ceremoniële wet van het Oude Testament blijven volgen. Wie bij het Oude Testament blijft steken verbeurt de voorrechten van het Nieuwe Testament (13:10; vgl. Galaten 5:4)! Jezus Christus is buiten de godsdienstige kamp van Israël gestorven. Echt geloof blijft niet steken in een of ander godsdienstige kamp (kerkgenootschap), want ze hebben geen blijvende betekenis – alleen het hemelse of nieuwe Jeruzalem heeft blijvende betekenis (13:11-14).
- c. 'De offeranden' van christenen zijn lofliederen, het belijden van Christus met de mond, goede werken en delen met anderen (13:15-16; vgl. 1 Petrus 2:5).
- d. Gehoorzaam je leiders en onderwerp je aan hun (begrensde) gezag (13:17). Je leiders zijn niet allen die zich als leider opwerpen, maar alleen zij die Gods Woord (en niet hun eigen mening) tot je spreken en die je het voorbeeld geven van leven uit een echt geloof (en niet leven uit een of ander godsdienstige traditie)(vgl. 13:7).
- e. Bidt. Zorg dat alle christenen een goed geweten (vgl. Handelingen 24:16) hebben en altijd eerbaar leven (13:18-19).
- f. De God van vrede heeft Jezus Christus tot de Herder van zijn schapen gemaakt (vgl. 1 Petrus 2:25; 5:4). Hij rust christenen toe om zijn wil en welbehagen (en niets anders) te doen (13:20-21).
- g. Timoteüs is uit de gevangenis bevrijd en de christenen die oorspronkelijk uit Italië komen sturen groeten aan de geadresseerden (13:22-25).